

Asia: VN/1010/2021

Hallituksen esitys laeiksi ympäristönsuojelulain ja vesilain muuttamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Näettekö tarvetta ympäristönsuojelulain 89 §:n 1 momentin kehittämiseksi, huomioiden mitä esityksen jaksossa Vaihtoehdot ja niiden vaikutukset (5.1.1) todetaan?

Nähdäksemme 89 §:n 1 momentin muuttamiselle ei ole tarvetta. Nykyisen säännöksen mukaan toiminnanharjoittaja voi hakea ympäristöluvan muuttamista, mikä on tarpeellinen mahdollisuus. Toiminnanharjoittajalla on lisäksi 29 §:n mukaan velvollisuus hakea luvan muuttamista, jos luvanvaraista toimintaa olennaisesti muutetaan, tai 80 §:n mukaan, jos tarve siihen on uusien BAT-päätelmien vuoksi. Sen sijaan ympäristön tilaan tai muihin 89 §:n 2 momentissa tarkoitettujen asiointilojen täyttymiseen perustuvan luvanmuuttamistarpeen arviointi ja velvollisuus tehdä näissä tilanteissa aloite luvan muuttamiseksi tulisi edelleen kuulua valvontaviranomaiselle. Valvontaviranomaisella on parhaat edellytykset edellä mainitussa säännöksessä tarkoitettujen edellytysten täyttymisen arviointiin.

Näkemyksenne ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin 2 kohtaan ehdotetusta muutoksesta

Pidämme ehdotettua muutosta epämääräisenä ja varsin tulkinnanvaraisena. Säännöstä esitetään täsmennettäväksi siten, että lupaa olisi muutettava, jos toiminnasta voi aiheutua tässä laissa kielletty seuraus. Täsmennyksen tarkoituksena olisi selventää voimassa olevaa 89 §:n 2 momentin 2 kohdan sanamuotoa vastaamaan paremmin 16–18 §:ien sisältöä. Täsmennyksellä ei esityksen mukaan olisi kuitenkaan tarkoitus muuttaa nykyistä oikeustilaa. Ehdotettu muutos koskee tilannetta, jossa toimija on jo saanut luvan, jota myönnettäessä mahdolliset 16–18 §:ien mukaiset kielletyt seuraukset on arvioitu ja otettu huomioon lupaharkinnassa. Jos tästä huolimatta toiminnasta aiheutuu tosiasiallinen kielletty seuraus, lupaa on voitava muuttaa. Tämä on kuitenkin mahdollista jo nykyisen lain mukaan. Näemme ehdotetussa muutoksessa vaarana, että se johtaisi tarpeettomiin pyrkimyksiin muuttaa lupia, mikä taas aiheuttaisi toiminnalle haitallista jatkuvaa epävarmuutta.

Näkemyksenne ympäristönsuojelulain 89 §:ään ehdotetusta uudesta 3 momentista koskien vakuuslupamääräyksen muuttamista

-

Näkemyksenne ympäristönsuojelulain 89 §:ään ehdotetusta uudesta 4 momentista koskien selvitysten hankkimista aloitemenettelyn tueksi

YSL 89 §: 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että lupaviranomaisen olisi valvontaviranomaisen, haitankärsijän tai rekisteröidyn yhdistyksen aloitteesta muutettava lupaa, jos toiminnasta voi aiheutua po. laissa kielletty seuraus. Jos kyseinen ehdotus tulisi voimaan, neljännen momentin ehdotetun lisäyksen mukaan toiminnanharjoittaja voitaisiin myös tällaisessa voi aiheutua -tilanteessa velvoittaa kustannuksellaan tekemään tarvittavat selvitykset asian ratkaisemiseksi. Pidämme melko tulkinnanvaraisena, että jokin muu taho kuin valvontaviranomainen arvioisi sen, milloin toiminnasta voi aiheutua laissa kielletty seuraus, ja tällaisen aloitteen nojalla toiminnanharjoittaja velvoitettaisiin mahdollisesti laajoihinkin selvityksiin.

Näkemyksenne ympäristönsuojelulain 89 §:ään ehdotetusta uudesta 5 momentista koskien päätösluonnoksesta kuulemista

-

Muut kehittämisajatuksenne ympäristönsuojelulain 89 §:ään liittyen

-

Näkemyksenne jätteenkäsittelyn vakuutta koskevan soveltamisalan täsmentämistä koskevasta ympäristönsuojelulain säännöksestä 59 §:n (1 momentissa)

Esityksen mukaan jätteenkäsittelyn vakuussäätelyn soveltamisessa ei olisi pääosin ollut suuria ongelmia. Vakuussäätelyn soveltamisalasta on kuitenkin esiintynyt erilaisia tulkintakäsityksiä siltä osin, kuuluuko muulle kuin pääasialliselta lupaperusteeltaan ammattimaiselle tai laitosmaiselle jätteenkäsittelylle myös asettaa vakuus.

Nyt säännökseen esitetään täsmennystä, jonka mukaan velvollisuus vakuuden asettamiseen koskisi myös muita toiminnanharjoittajia, joiden toiminnassa käsitellään merkittäviä määriä jätteitä. Nähdäksemme kyseinen kohta jättäisi varsin epäselväksi, keitä ja kuinka laajaa joukkoa toimijoita se koskisi. Säännöksen muuttamisen sijasta pitäisimme ensisijaisena nykyisen vakuussäätelyn soveltamisen ja toimeenpanon tehostamista ja yhtenäistämistä, mukaan lukien jätevakuusoppaan ja viranomaisten sisäisten ohjeiden päivittämisen.

Näkemyksenne ympäristönsuojelulain 59 §:n 2 momentiksi ehdotetusta säännöksestä

-

Näkemyksenne ympäristönsuojelulain 60 §:n 1 momenttiin ehdotetusta muutoksesta

-

Näkemyksenne ympäristönsuojelulain 61 §:ää ehdotetuista muutoksista

-

Näkemyksenne ympäristönsuojelulakiin ehdotetusta uudesta 61 a §:stä. Onko realisointimenettelyä koskeva säännös mielestänne tarpeellinen?

-

Näkemyksenne liha-luujauhon polttamista koskevista säännösehdoista ympäristönsuojelulakiin (107, 221 c–221 e §)

-

Näkemyksenne ympäristönsuojelulain 200 §:ään ehdotettavasta muutoksesta

-

Voitte kirjoittaa kommenttinne esityksestä muilta osin

Syksyllä 2021 on alkamassa VN TEAS -hanke, jossa tarkastellaan mahdollisuutta laajentaa jätteenkäsittelyn vakuutta kattamaan myös kaivosten vesienkäsittelyyn sekä kaivosten vaikutusalueen ympäristötarkkailuun liittyviä toimia. Tämä huomioon ottaen ympäristönsuojelulain muuttaminen ei ole nähdäksemme täysin perusteltua tässä vaiheessa, kun tämä vakuuksia koskeva selvitys on vasta alkamassa.

Kysymykset ympäristönsuojeluviranomaisille

Vastaavatko ehdotetut säännökset näihin ongelmiin?

-

Miten arvioitte ehdotettujen säännösten vaikuttavan työmääräänne?

-

Esityksessä on lähdetty siitä, että ehdotetut säännökset eivät edellyttäisi olemassa oleviin tietojärjestelmiin erityisiä muutoksia. Vastaako arvio käsitystänne?

-

Liittyykö ehdotettujen säännösten soveltamiseen tulkinnallisia epäselvyyksiä?

-

Fiskaali Tiina
Teknologiateollisuus ry